

Posudek na bakalářskou práci

Název práce: Zkušenost sociálních pracovníků s romskými dětmi v kontextu vzdělávání
Autorka Kristýna Soboličová

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova, Praha 2024, 65 s.

Bakalářská práce Kristýny Soboličové se věnuje problematice vzdělávání Romů. Klade si otázku, jak sociální pracovníci OSPODu, již se v rámci své pracovní náplně setkávají a řeší problémy spojené se vzděláváním a školní docházkou, reflektují svoji pozici v profesi. Klíčovým konceptem se měla stát teorie generátorů logiky pomoci- GLP (Doubek a kol 2015). Autorka prováděla kvalitativní výzkum, vedla rozhovory s pracovníky OSPODu ve vybrané lokalitě.

Vlastní text práce je standardně členěn. Přičemž teoretické části je věnována velká část práce. Autorka systematicky představuje různá témata, která se týkají problematiky Romů, vyloučení, vzdělávání a sociální práce. V této část potvrzuje, že k tématu přistupuje poctivě se snahou maximálně obsáhnout zkoumaný problém. Většinou se jedná o kontextovou literaturu, jejímž cílem je podat popis stavu situace Romů a vzdělávání Romů v ČR. Konceptuální rámec, jak bylo výše řečeno, měly analýze poskytnout GLS Systematik, Liberál a Láska, který také rámuje výzkumné otázky.

Vlastní výzkum autorka představuje v metodologické kapitole. Potvrzuje, že k výzkumu přistupovala odpovědně s akcentem na etiku. Nicméně anonymizace informátorek je tak důsledná, že se čtenář dozví jen o jejich pracovní pozici. Bylo by zajímavé se dozvědět i to, jak dlouho v profesi jsou a jaká byla jejich cesta k profesi, resp. zda předchozí zkušenosti informátorek nemohly ovlivnit jejich postoje.

Výše uvedená poznámka je relevantní ve vztahu k samotné analýze dat a jejich interpretaci. Autorku zajímá reflexe spolupráce sociálních pracovníků OSPODu s romskými dětmi a romskými rodinami. Autorka neuvažuje, že by informátorky mohly mít zásadně jiné postoje ve vztahu ke svým klientům. Resp. ve výzkumu se tyto rozdíly patrně neukázaly. Z textu vyplývá, že informátorky v podstatě až na výjimky sdílejí nejen tutéž zkušenost ale i tytéž postoje. Text osciluje mezi výkladem zaměřeným na reflexi zkušenosti sociálních pracovníků a pozitivistickým konstatováním o situaci ve vzdělávání romských dětí a spolupráci s rodinami. Tato stylistická neobratnost vytrhává čtenáře ze sledované interpretační linie a narušuje konzistenci textu. Proto také argumentace spojená s otázkou, jaký GLP situuje sledované pracovníky OSPODu v profesi, není zcela zjevná. Mohla být bohatší, více zaměřená na detail. Naopak závěr ukazuje, že autorka umí generalizovat, ba dokonce lze říci, že tuto rovinu uvažování preferuje, jak mimo jiné potvrzuje již zmíněná systematická excerptce odborné literatury.

Předložená bakalářská práce je psaná srozumitelným jazykem. Po formální stránce by větší pečlivost zasloužila bibliografie.

Celkově lze říci, že autorka pracovala systematicky. Její práce potvrzuje, že zvládla nároky spojené s tímto typem kvalifikační práce. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.

V Praze 16. 9. 2024

Dana Bittnerová